

Kulttuuriympäristön hoidon ja rakennussuojelun tehtäväkenttä on laaja ulottuen maankäytön suunnittelusta kiinteistöomaisuuden hoitoon ja kaupunkiarkeologiaan.

Oulun kaupungissa kulttuuriympäristön hoitoa ja rakennussuojelua edistää ja koordinoi kaupunginhallituksen asettama rakennussuojelutyöryhmä.

Työryhmän laajaa tehtäväkenttää paremmin kuvaava nimi voisi olla kulttuuriympäristötyöryhmä!

KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITO OULUSSA

Oulussa kulttuuriympäristön hoito ja rakennussuojelu perustuu tutkittuun tietoon. Tietoa kartutetaan tutkimuksen, inventoinnin ja arvottamisen keinoin.

Rakennushistoriaselvitysten (RHS) laatiminen osana kaavoitus- ja korjaushankkeita on jo pitkään ollut vakiintunut käytäntö.

Kaavahankkeiden yhteydessä on kehitetty inventointimenetelmiä ja kerättyjen tietojen hyödyntämistä yhdessä alueen toimijoiden kanssa. Viime vuosina modernin kulttuuriperinnön inventoiminen on lisääntynyt.

Vuonna 2013 laadittu *Oulun kulttuuriympäristö-ohjelma* kokoaa tiedot koko Oulun arvokkaista ympäristöistä ja sen ominaispiirteistä. Keskeisellä kaupunkialueella päivitetty ja Uuden Oulun yleiskaavan perusinventointina on toteutettu *Arvokkaita alueita Oulussa 2015* -selvitys.

Rakennuskannan arvoista tietoa keskustahankkeiden suunnitteluun antaa 2016 valmistunut *Ruutukaavakeskustan modernin rakennuskannan inventointi*. Tekeillä oleva *Vesipeilin vuosisadat* -selvitystyö kuvaa Oulun suistoalueen rakentumisen vaiheita.

Oulun arkkitehtuuriohjelmassa 2017 Oulun kaupunki on kirjannut tavoitteekseen turvata kulttuuriympäristön arvot nostamalla ne etusijalle kaavoituksessa, käyttötarkoituksen muutoksissa, korjauksissa ja kunnossapidossa sekä vastuullisessa kiinteistöjen omistamisessa ja myynnissä.

Aineistot ovat luettavissa nettisivuillamme:
www.ouka.fi/kulttuuriymparisto

Katso esittelyvideo Tilakeskuksen inventointityökälystä!
www.youtube.com/watch?v=5Y2tVtCYpCA

KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITO JA RAKENNUS-SUOJELU OULUSSA

OTA YHTEYTTÄ!

rakennussuojelutyöryhmän sihteeri
kaavoitusarkkitehti Pia Krogius
pia.krogius@ouka.fi p. 040 641 6406

www.ouka.fi/kulttuuriymparisto

KULTTUURIYMPÄRISTÖ

KULTTUURI-MAISEMA

kaupunkimaisema
maaseudun
kulttuurimaisema
maisemarakenne
maisemahistoria
perinnemaisemat
perinnebiotoopit

RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

rakennukset
rakennelmat
puistot, torit
tiet, sillat
kyläkuva
kaupunkirakenne

MUINAIS-JÄÄNNÖKSET

esihistorialliset
historialliset
asuinpaikat
kalmistot
pyynti- ja työpaikat
muinaiset kulkutiet
uhripaikat

Kulttuuriympäristöjen ylläpito ja niiden arvojen vaaliminen ovat osa kulttuurisesti kestävästä kehityksestä.

KAAVOITUS

yleiskaavat, asemakaavat

KATU- JA VIHERPALVELUT

puistot, kadut ja aukiot

RAKENNUSVALVONTA

rakentamisen, korjausten, muutosten ja purkamisten luvitus

LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS

kaupungin rakennetun pääoman hallinta

POHJOIS-POHJANMAAN MUSEO

kulttuuriperinnön suojeleminen

RAKENNUSSUOJELUTYÖRYHMÄ

Kulttuuriympäristön hoito on pitkäjänteistä ja vaatii hyvää yhteistyötä. Oulun kaupungissa toimintansa vakiinnuttanut rakennussuojelutyöryhmä kokoaa yhteen niiden hallintokuntien näkemykset, joiden toimet ovat merkittävimpiä rakennetun ympäristön ja kulttuuriarvojen vaalimisessa.

Kulttuuriympäristöt ovat kaupungin vetovoima- ja identiteettiä.

KULTTUURIYMPÄRISTÖ

Kulttuuriympäristö tarkoittaa ihmisen toiminnasta sekä ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksesta syntyneitä ympäristöjä. Siihen kuuluu kulttuurimaisema, rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset.

Kulttuuriympäristö pitää sisällään sekä aluekokonaisuuksia että yksittäisiä kohteita. Kulttuuriympäristöä ovat niin tavalliset arkiympäristöt kuin erityistä tunnustusta saaneet ja suojellut alueet ja kohteet.

Vaikka kulttuuriympäristö voi uusiutua ja kehittyä ajan kuluessa ja tarpeiden muuttuessa, on muutoksia tehtäessä hyvä pitää mielessä jo olemassa olevan ympäristön arvot.

Rakennuskannan suojelun tehokkain keino on yleis- ja asemakaavoitus.

Katu- ja viherpalvelut huolehtii Oulun kaupungin puistojen kulttuurihistoriallisista arvoista ja julkisesta ulkotilasta.

Rakentamisessa, rakennusten korjaus- ja muutostöissä sekä rakennuksen tai sen osan purkamisessa keskeinen rooli on rakennusvalvonnalla.

Liikelaitos Oulun Tilakeskus vastaa mittavasta kaupungin pääomasta, olemassa olevasta ja tulevaisuuden rakennusperinnöstä.

Pohjois-Pohjanmaan museo hoitaa alueen ylintä museoviranomaisen tehtävää ja edustaa laajaa kulttuuriperinnön suojelun ja arkeologian asiantuntemusta.

ARVOTTAMINEN JA SUOJELUN KEINOT

Valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY) kuvaava inventointi on Museoviraston laatima ja valtioneuvoston hyväksymä. Se antaa monipuolisen kokonaiskuvan maamme rakennetun ympäristön historiasta ja kehityksestä. Oulussa on 27 RKY-alueita.

Maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (MRKY) on osoitettu Pohjois-Pohjanmaan liiton suorittaman inventoinnin perusteella lainvoimaisessa 2.vaiheen maakuntakaavassa. MRKY-kohteita ja -alueita on Oulussa noin 600 kpl.

Oulussa laaditaan kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun tueksi inventointeja ja rakennushistoriaselvityksiä (RHS). Selvitysten perusteella tarkastellaan rakennetun ympäristön arvoja. Arvot pyritään turvaamaan yleis- ja asemakaavojen merkinnöillä ja määräyksillä.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaan kaavoituksen tulee perustua riittäviin selvityksiin. Ympäristöön liittyviä erityisiä arvoja ei saa hävittää.

Rakennuksia suojellaan ensisijaisesti asemakaavalla. Lakia rakennusperinnön suojelemisesta voidaan käyttää, kun kohteessa on sellaisia piirteitä joiden säilymistä ei kaavoituksella voi varmistaa. Suojelupäätös vahvistetaan ympäristöministeriössä.

Arkeologista kulttuuriperintöä turvaava Muinaismuistolaki rauhoittaa kaikki kiinteät muinaismuistot Suomessa.

Oulun rakennussuojelutyöryhmä on edistänyt uudenlaisten inventointimenetelmien pilotointia. Hyvät käytännöt ovat siirtyneet osaksi eri hallintokuntien työtä.

Rakennussuojelutyöryhmän asiantuntemus edistää hankkeiden ja suunnitelmien etenemistä sekä lisää yhteistyötä museoviranomaisten ja suunnittelijoiden kesken.